

Översättning av <http://www.edri.org/ACTAbooklets> (engelska till svenska)

Vad gör ACTA så kontroversiellt och varför behöver EU-parlamentariker bry sig?

Vad är ACTA?

Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA) är en multilateral överenskommelse som föreslår en internationell standard för tillämpandet av äganderätt av intellektuell egendom. Avtalet, som förhandlats fram av en handfull länder⁽¹⁾ i samarbete med vissa delar av industrin, är kontroversiellt i både process och innehåll

Målet med den här broschyren är att kort sammanfatta problemställningarna runt ACTA, för att ge förståelse för det breda motståndet till avtalet.

ACTA förhandlades fram på ett sätt som har berövat avtalet både demokratisk trovärdighet och rättslig tydlighet. Om det ratificeras, kommer det också att ha allvarliga konsekvenser för yttrandefriheten, tillgången till kultur, privatlivet och kan skada internationell handel samt innovation.

Ratificeringsprocessen av ACTA påbörjas för närvarande på nationell nivå i de olika medlemsstaterna, men konsekvenserna av innehållet i avtalet underskattas av flera länder. Under denna process och före den slutliga ratificerings-voteringen om ACTA på EU-nivå, uppmuntrar författarna av denna broschyr europeiska beslutsfattare att noga överväga konsekvenserna av ACTA och i brist på ytterligare tillfredsställande försäkringar och förtydningar från den Europeiska kommissionen och från EU-domstolen, ber vi EU-parlamentet att rösta "nej" till ACTA i den kommande "samtyckes-processen".

1. Australien, Kanada, EU, Japan, Korea, Mexiko, Marocko, Nya Zeeland, Singapore, Schweiz och USA.

Brist på demokratisk trovärdighet

ACTA har kringgått etablerade multilaterala forum, som WIPO och WTO, vilka är baserade på demokratiska principer och öppenhet; med klara garantier för hur arbetsordningen ska se ut.

ACTA har förhandlats fram bakom stängda dörrar, utan inflytande från de flesta utvecklingsländer, med svag demokratisk förankring i FN, EU och på nationella nivåer.

ACTA försöker skapa en ny institution genom en ogenomskinlig process, en "ACTA-kommitté", utan att definiera garantier eller skyldigheter för denna nya institution att verka på ett öppet, transparent och inkluderande sätt som gör offentlig granskning möjlig.⁽²⁾

Den icke-valda "ACTA-kommittén" kommer att vara ansvarig för implementering och tolkning av avtalet, och kommer dessutom kunna föreslå tillägg till det efter dess antagande, utan offentligt ansvar.⁽³⁾

Till dags datum har ingen av ACTAs utformare gett allmänheten tillgång till förhandlingsdokumenten, som är nödvändiga för att tolka de många tvetydiga och oklara elementen i texten.⁽⁴⁾

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensanalys specifikt för ACTA, utan har återanvänt äldre utredningar producerade för "Intellectual Property Enforcement Directives" (Ipred I och II). Ingen bedömning av konsekvenser för grundläggande rättigheter, specifikt i relation till utvecklingsländer som sällan har samma rättsskydd för privatliv, yttrandefrihet och rättssäkerhet som EU, har genomförts.

2. Kapitel V Artikel 36 ACTA.

3. Artikel 36.2 ACTA.

4. EFF och Knowledge Ecology International (KEI) i USA har nekats tillgång till dokumenten. Fyra

månader efter sin förfrågan, har EDRi fortfarande inte fått ett tillfredsställande svar på sin förfrågan i EU-parlamentet om tillgång till dokumenten som de innehar.

Hot mot yttrandefriheten och tillgång till kultur

Rättighetshavarnas intressen värderas högre än yttrandefrihet, privatliv och andra grundläggande rättigheter.(5)

ACTA lägger regleringen av yttrandefriheten i händerna på privata företag då det ålägger skyldigheter att reglera innehåll i material på nätet på tredje part. De som avses utföra denna uppgift är mellanhänder vilka är illa rustade att styra eller övervaka nätaktiviteter.(6)

ACTA kan medföra att användandet av samhällets kulturarv försvåras då det ökar straffsatser och risker att lagföras när man använder verk där det är svårt att identifiera ägare eller rättighetsinnehavare (så kallade "orphan works").

Den slutgiltiga utformningen av överenskommelsen, vars exakta ordalydelse inte kommer att offentliggöras förrän efter det att ACTA ratificerats, är tvetydig och riskerar att tolkas på sätt som skulle kriminalisera stora delar av befolkningen för småförseelser.(7)

5. Detta är tydligt i, t.ex., fotnot 13, där budbärrimmunitet för internetleverantörer (som gör att de inte blandar sig i medborgares internet-trafik) bara är tillåtet när rättighetsinnehavares smala intressen är skyddade.

6. Artikel 27.2 och Artikel 8.1, ACTA

7. ACTAs vaga formuleringar lämnar dörrar öppna för länder att introducera så kallade "three strikes"-regler, eller andra oproportionerligt hårda metoder, som kan leda till att användare stängs av från internet om de fortsätter ladda ner upphovsrättsskyddat material; och frågeställningen kring "kommersiell skala" vilket inkluderar "direkt eller indirekt ekonomisk eller kommersiell fördel".

Faror för privatlivet

ACTA tvingar Internetleverantörer att övervaka sina nätverk och tillhandahålla personlig information om påstådda upphovsrättsöverträdelser till rättighetsinnehavare. Advokater och påstådda upphovsrättsinnehavare i Europa använder redan påtryckningstaktiker för att exploatera oskyldiga användare genom att kräva stora summor för att avstå från rättsprocesser. Detta är en policy som EU borde förbjuda och inte exportera.(8)

Ökat budbärransvar skulle tvinga internetleverantörer att övervaka sina nätverk och införa mer påträngande medel att identifiera påstådda rättighetsöverträdelser, såsom storskalig övervakning av kommunikation via "deep packet inspection", vilket möjliggör kraftiga intrång i användares privata sfär.

Hindrande av innovation

ACTA kan komma att ha hämmande effekt på innovationen. Eftersom innovation, som mjukvaru-utveckling ofta sker i juridiska gråzoner, framstår det som oundvikligt att ACTA kommer att hämma nya digitala och andra industriella initiativ, pga rädsla för höga böter och kriminaliserande åtgärder i fall av oavsiktliga brott mot intellektuellt ägande.(9)

Hårdare böter verkar hämmande för nyetablering av företag som inte har råd med juridiska processer.

ACTA kan uppmuntra anti-konkurrens-beteende. Då polisansvar påtvingas internetförmedlare, kommer mindre internetföretag inte ha kapaciteten att införa metoderna, vilket ger stora konkurrenter ett övertag.

8. Två tydliga exempel är <http://bit.ly/g9IUsl> och <http://bit.ly/9aHDEn>

9. Sektion 4. Criminal Offences, ACTA

Skadligt för handel

Även om EU skulle betrakta ACTA som ett juridiskt bindande handelsavtal har USA redan gjort klart att de ser ACTA som en icke-bindande "understanding". Detta kan skapa problem med juridisk osäkerhet för ACTAs status och ger USA ökad flexibilitet som ger en kommersiell fördel gentemot EU.

Avtalsförslagets påverkan av privatliv och yttrandefrihet är exponentiellt mer farligt i länder med en lagstiftning som saknar specifikt skydd för grundläggande rättigheter.

ACTA kan skapa orättvisa begränsningar i internationell handel. Som Kina redan visat kan informella och icke lagstadgade avtal med internetleverantörer fungera som icke tullbaserade handelshinder.

Avsaknad av juridisk tydlighet

Formuleringarna i ACTA är vaga, vilket skapar juridisk osäkerhet på ett antal nyckeltermer.(10)

Genom att introducera hårdare tillämpningar än de som existerar just nu (ex. TRIPS) med enbart vaga och frivilliga referenser till garantier, är ACTA inte i linje med nuvarande internationella juridiska standarder.(11)

ACTA misslyckas med att leva upp till EU-standard i skyddet av och uppmuntrande av mångsidighet, integritet och öppenhet på internet som är uppsatta av Europarådet, vilka har försäkrat att "medlemsstater har ansvar att garantera, i enlighet med erkända standarder för lagar om mänskliga rättigheter och i betydelsen av internationell lag, att deras agerande inte har en negativ gränsöverskridande effekt på tillgång till och användande av internet."(12)

10. Artikel 23.1: "kommersiell omfattning" kan innebära stämningar för indirekta ekonomiska fördelar och kan också innebära målsökande övervakning av IP-adresser för att bekräfta omfattningen av upphovsrättsintrång. Artikel 27.1: Definition av "digital miljö" och "snabba åtgärder" saknas. Artikel 27.2: Definition av "digitala nätverk" saknas.

11. ACTA formulerar "kommersiell omfattning" i bredare och vagare termer än tidigare ingångna avtal som TRIPS, och lämnar utrymme för tolkning, vilket i praktiken förhindrar bestämmande av proportionerliga åtgärder. (Artikel 23.1)

12. Recommendation CM/Rec(2011)8 of the Committee of Ministers to member states on the protection and promotion of the universality, integrity and openness of the Internet, antagen den 21a September 2011: <http://bit.ly/rewDvf>

Sammanfattning

ACTA riskerar orsaka allvarliga konsekvenser då det misslyckas med att hitta rätt balans mellan att skydda immaterialrätt och bevara grundläggande rättigheter, såsom yttrandefrihet och tillgång till information, kultur och privatliv.

EU-parlamentet har redan belyst problematiken i en egen utredning av ACTA, inklusive dess allvarliga juridiska brister, och sagt att det är "svårt att peka på några betydande fördelar för EUs medborgare som ACTA medför, bortom det existerande internationella ramverket".

Utredningen kommer fram till att "ovillkorligt samtycke skulle vara en opassande respons från EU-parlamentet, pga de problem som identifierats med ACTA i dess nuvarande form".(13)

Vi uppmuntrar EUs beslutsfattare att tänka över konsekvenserna med ACTA.

I brist på ytterligare tillfredsställande försäkringar och förtydningar från den Europeiska kommissionen och från EU-domstolen, ber vi EU-parlamentet att rösta "nej" till ACTA i den kommande "samtyckesprocessen".

13. <http://bit.ly/qwYwF4> (pdf)